

Åpning

Gode kamerater – De er kjekt å stå foran dere alle igjen og jeg vil peke på dere og si: Dere har gjort en forbasket god jobb det siste året!

Gjennom valgkampen er Oslo SV blitt det suverent største fylkeslaget med 2083 medlemmer og vi fortsetter å få nye hele tiden. Og vi er minst 4 ganger så stor som Bergen!

Annenhver lørdag har vi stand og lørdagscafe på partikontoret som tar opp alt fra Tariffavtaler til Afghanistan. Gruppene jobber for internasjonal solidaritet, faglige rettigheter, etnisk likestilling og miljø.

Vi har fått skoleringsopplegg, der mange av dere har vært innom, som systematisk skal gi tilbud til alle medlemmer om hva partiet står for og hvordan vi skal få gjennomslag for politikken vår.

Lagene våre jobber med at bydelene skal bli bedre for unge og gamle og bystyregruppen jobber for bedre skole, rettferdighet og for mer kollektivtrafikk.

På valgdagen det siste året stilte vi folk på alle skolene og over 300 var ute. Og på grunn av innsatsen til dere som gikk dør til dør, til dere som sto på Karl Johan eller rundt i byen, dere som sto morgenfriske langs T-banestasjonene og trikkeholdeplassene, så sitter Inga Marte Thorkildsen, Axel Hagen, Alf Holmelid, Karin Andersen og Hallgeir Langeland på Stortinget de neste fire årene med utjevningsmandater, i tillegg til oss fra Oslo.

De har grunn til å takke dere – aktivister i Oslo SV!

På grunn av deres innsats er har Oslo SV landets suverent beste oppslutning, med 10,3 % oppslutning ved sist valg. Men det er bare ett år igjen til valget - igjen. Og hvis Oslo igjen skal bli en by der vi ikke bare klarer å bygge hoppbakker på budsjett, men også la jentene få hoppe først, så må FrP og Høyre kastes ut av byrådskontorene! Da må SV ikke ha 10, ikke 15, men opp mot 20 % oppslutning til neste års valg. Og det kan vi klare. Vi har gjort det før. (1999-2003)

Men jeg er overbevist om at for å vinne valget til neste år så må vi eie debatten om hvordan vi kan skape et inkluderende Oslo.

Jeg brenner for at vi skal få til et flerkulturelt samfunn, jeg ble engasjert i SU for antirasisme og den første store demonstrasjonen jeg ledet på 90-tallet var mot Arne Myrdal og Folkebevegelsen mot innvandring, jeg ble banket opp av nynazister i 1996 og har snakket om antirasisme i alle mine skoledebattappeller fra 1993 til 2009. Jeg vil at vi skal få til et flerkulturelt samfunn.

Men jeg merket det i valgkampen sist, hvordan vi manglet politiske avklaringer: Hva mener vi egentlig om at stadig flere skoler og barnehager i Oslo får en minoritetsandel på over 90 % og hva skal vi gjøre med det? Er det et problem at mange idrettslag og

frivillige organisasjoner på Oslo øst sliter med å dra med folk med minoritetsbakgrunn?
Er vi for eller imot bruk av religiøse plagg i politiet og domstolene?

Jeg mener at det er avgjørende at vi tar disse diskusjonene.

Fordi folk diskuterer dem ved frokostbordet og på arbeidsplassen. Hvis vi skal være et parti som skal klare å mobilisere bredt blant folk som har hjertet på venstresiden må de være sikre på at vi forstår de utfordringene de har i sin hverdag og at vi har noen gode svar på det de bekymrer seg for.

Vi må snakke om våre verdier – vi må snakke til hjertene til folk.

Vi er et parti som står for frihet – likhet og brorskap.

Det er de tre ordene vi har forsøkt å la gjennomsyre den uttalelsen vi skal behandle sammen i dag og i morgen.

Vi skal stå for brorskap – For å bekjempe all rasisme og diskriminering og fra hetsen som kommer fra ytterste høyre.

Vi skal stå for likhet - for utjevning av forskjeller, for at alle skal ha like muligheter uansett om de vokser opp på Tøyen eller Frogner, om de vokser opp på Høybråten eller på Rommen.

Vi skal stå for Frihet – for å bekjempe all undertrykking, for at alle skal kunne si det de vil, elske den de vil, leve slik de føler er riktig uten å frykte tvang.

Om barnehijab

Jeg skal være den første til å innrømme at debatten i forkant av dette årsmøtet ikke har vært en oppvisning i elegant PR-arbeid. Og la det være sagt: Jeg mener det finnes større integreringsutfordringer i Norge enn at barn i barneskolen går med hijab og jeg er enig i at forbud ikke er veien å gå.

Samtidig vet vi om barn som opplever dette tvang. Da er det vår oppgave som sosialistisk parti å gi beskjed om at barn bør få være barn og at ingen barn skal presses til å gjøre noe de ikke vil. Barneombudet klarte å tilnærme seg denne debatten på en mye mer elegant måte enn vi og jeg er helt enig vi trenger en bred debatt om religiøs tvang mot barn i alle typer miljøer. Jeg for eksempel hadde en klassekamerat som var medlem av Jehovas Vitner og aldri fikk være med på bursdag og som gikk ut når vi sang bursdagssangen på skolen. Sånn bør ikke barn ha det og SV bør alltid gi beskjed om det.

At diskusjonen om barnehijab er viktig fikk jeg en påminnelse om da jeg snakket med Elisabeth Myrhol, en lokal SV-er som jobber på Vestli skole og har jobbet der i 37 år og sett de enorme forandringene der. Hun var sterkt kritisk til barnehijab og fortalte hvordan tvang alltid er subtilt og om hvordan hun ser at jentene som ikke har hijab på blir irettesatt av andre som går uten hijab og hvordan enkelte blir utestengt fra aktiviteter.

Da hun satte seg ned på lærerrommet for å diskutere barnehijab etter siste ukens debatt fikk hun både motbør og støtte. Men det viktige var at læreren med pakistansk bakgrunn kom bort til henne etterpå, tok rundt henne og sa "Takk for at du tok det opp."

Lærdommen fra dette må ikke være at vi ikke skal delta i disse debattene, men at vi SV med våre tydelige verdier og vår tydelige historie i forhold til frigjøring og likestilling må være tilstede også i de diskusjonene som handler om religion og kultur. Men og at vi skal først tenke oss om , og så tenke oss om en gang til før vi setter i gang en diskusjon.

Et mye bedre eksempel er debatten om moralpolitiet på Grønland der vi definitivt var på banen. Trakasseringen en del opplever på Grønland handler ikke først og fremst om klasse og sosioøkonomi, men også om holdninger og kultur. Skal vi – og da snakker jeg om det store, inkluderende vi - bekjempe moralpolitiet må vi si klart fra om hvilke holdninger som er akseptable i samfunnet vårt og hvordan vi skal oppføre oss mot hverandre i det offentlige rom. Da er det mye bedre at Audun Lysbakken går tur med Amal Aden over Grønland og understreker at vi tar dette på alvor enn at vi sender henne rett i fanget på Siv Jensen. Jeg får tilbakemelding fra minoriteter som har vært skuffet over oss fordi vi ikke har vært tydelige nok i forhold til den diskrimineringen som og foregår i minoritetsmiljøer.

Min påstand er at SV for ofte har gått og gjemt seg i inkluderingsdebatten. Jeg har selv kjent på det. Hvordan jeg har vegret meg mot å kritisere av frykt for å ramme alle med minoritetsbakgrunn. Av og til har vi vært misfornøyd med premissene for debatten, av og til fordi vi har vært usikre på vårt eget standpunkt Dette skal det fra nå av bli en slutt på. Vi skal ta førersetet i inkluderingsdebatten, vi skal være Frps tydeligste utfordrer, og i valgkampen i 2011 skal inkludering være en vinnesak for SV.

George Bush sin gamle rådgiver, Karl Rove, mente at man ikke burde angripe motstanderen der de var svakest, men der de selv tror de er sterkest. Min påstand er at den uttalelsen vi skal vedta på dette årsmøtet banker FrPs integreringspolitikk ned i støvlene.

Likhet

La meg da snakke om likhet. Jeg vil begynne med å si at når jeg har folk fra utlandet på besøk i Norge, sier jeg alltid: Vet du hva jeg synes er det fineste, det vakreste med Norge? Det er ikke Hardangerfjorden, det er ikke Bryggen i Bergen, det er ikke den nye hoppbakken i Holmenkollen. Det er det at vi har små lønns og klasseforskjeller.

Boken «The Spirit Level – Why More Equal Societies Almost Always Do Better» sier at ulikhet enten er årsaken til eller forverrer alle problemer i et samfunn. I Norge og Sverige har 65 pst. tillit til at de fleste andre mennesker er gode folk, og de har tillit til dem. I Storbritannia har denne tilliten sunket fra 65 pst. på 1960-tallet til 30–35 pst. i dag. Det viser en grunnleggende ting: Det at vi har små forskjeller, er viktig for å skape et godt samfunn.

Hvis forskjellene øker og i tillegg følger de etniske skillelinjene så får vi mindre deltakelse i frivillige organisasjoner, mindre tillitt mellom minoritet og majoritet og da er vi ille ute.

Skal vi lykkes med integreringen må vi klare å beholde det beste med den norske modellen. Hvis vi får en utvikling der de med en annen etnisk bakgrunn blir en underklasse vil det flerkulturelle prosjektet kollapse.

Jeg var på møte i Bjerke bydel der Geirmund Jor, bydelsutvalgsmedlemmet vårt, fortalte om to borettslag med identiske leiligheter som lå 6-700 meter fra hverandre og der prisforskjellen var på en million kroner. I de ene borettslaget bor det 30% med minoritetsbakgrunn i det andre 60-70%. Han forteller om SV-medlemmer som snakker til ham og vil flytte ungene fra skolene med høy minoritetsandel fordi barna deres ikke får venner der.

Dette må vi snakke om. Ellers så vil ikke folk i bydelen ha noe tillit til at vi forstår dem og deres hverdag.

FrPs integreringspolitikk vil forverre denne utviklingen og skape den segregeringen og det parallellsamfunnet som de truer med. 1,2 mrd i kutt i integreringstilskudd, 400 millioner mindre til opplæring i norsk og samfunnskunnskap, slutt med gratis kjernetid i barnehagen og nedleggelse av den etaten i Norge som kan mest om integrering. Det er fasiten for FrPs integreringspolitikk hvis man leser partiets alternative statsbudsjett.

Men hvis det er noe Oslo har nok av så er det klasseskiller! I Gamle Oslo deltar 40% av barna i SFO, mens 99% deltar på St. Hanshaugen. Barnefattigdommen i Oslo er høyest i landet og på Tøyen og i Gamle Oslo har 9 av 10 fattige barn minoritetsbakgrunn. Samtidig er åtte av ti toåringer som mottar kontantstøtte i Oslo minoritetsbarn og går dermed glipp av verdifull tid i barnhagen. Det hjelper heller ikke at alt integreringsarbeid skal skje på Østkanten, mens resten av byen ikke trenger bidra. Over 90 prosent av de kommunale boligene, samtlige vokseopplæringstilbud for innvandrere og 31 av 36 klasser for nyankomne minoritetspråklige skoleelever ligger i Oslo øst.

Men i motsetning til FrP har vi svar. Det er vi som har politikken for å sørge for at Oslo blir en integreringssuksess I stedet for å kutte ut dagens tilbud om gratis halvdagsplass i barnehagen, må alle fireåringer i Oslo få slikt tilbud og for 5 åringene skal det være obligatorisk. Hvis vi får kastet FrP ut av byrådet kan vi sørge for at ikke et eneste barn i Oslo begynner på skolen uten å kunne norsk. Vi skal også kjempe mot segregeringen i Oslo og for at skolen og barnehagen skal være et møtested for barn med ulik kulturell og sosial bakgrunn. Vi skal justere inntaksområdene og sørge for en fornuftig sammensetning av elevmassen når vi plasserer nye skoler. Og sist men ikke minst skal vi bygge kommunale boliger - også i Holmenkollåsen!

Oppsummeringen er ganske enkel: FrP skaper segregering og forskjeller, SV bekjemper dem.

Å avsløre FrPs integreringsbløff og få frem vår politikk for utjevning av makt og klasseforskjeller må være en av våre viktigste jobber fram mot Oslovalget i 2011.

Brorskap

For meg handler det om solidaritet og kampen mot diskriminering.

Jeg har en venn som sitter her i dag som fortalte meg om diskriminering. Han leverte beste masteroppgave på London School of Economics og når han kom hjem søkte han 60 jobber under sitt utenlandske navn. Han ble ikke innkalt til et eneste intervju. Så sendte han tre søknader til, men med sin mors norske navn Eikeland som mellomnavn. Han ble innkalt til intervju på alle jobbene.

Da vi innførte diskrimineringsloven for en 6 års tid siden så stemte Fremskrittspartiet imot fordi som Per Sandberg sa det når han krevde dokumentasjon av diskriminering og rasisme: "Det finnes ikke den type dokumentasjon."

La meg bare minne Per Sandberg om at 18 prosent av innvandrerne i SSB levekårsundersøkelse 2005/2006 mente at deres innvandrerbakgrunn hindret dem i å få jobb de hadde søkt eller var kvalifisert for. Det er grunnen til at SV skal stå knallhardt på for kvotering og andre tiltak som kan gi alle like muligheter til jobb i Norge. SSB må jo regnes som dokumentasjon også i FrP-kretser.

Brorskap handler om å bygge ned skiller mellom grupper, det handler om å se hvilke felles interesser vi alle har av et raust, inkluderende samfunn med stor grad av sosial likhet og store rom for ulikhet i levemåte. Det stiller krav til hvordan vi diskuterer med hverandre. Selv er jeg bekymret over tonen i den norske inkluderingsdebatten, og særlig den tonen mange, og særlig Frp, har overfor muslimer. Siv Jensen snakker om snik-islamifisering. Christian Tybring-Gjedde sammenlikner hijab med ku klux klan-hetter. Ulf Erik Knudsen tilsluttet seg Facebook-gruppa "Vi som krever en ikke-muslimsk taxisjåfør". For noen år siden ville formann Halvor Hulaas i Kristiansand Frp forby Islam på linje med nazisme.

La meg si det høyt og tydelig: Det må bli slutt på det mange vanlige muslimske kvinner og menn opplever som ren hets. Muslimer er ikke en ensartet gruppe. Det er enkeltpersoner med hver sine drømmer og hver sine liv. Det kan ikke være slik at en muslimsk sjukepleier på Romsås skal avkreves svar hver gang en terrorist begår urett under dekke av islam. På samme måte som jeg ikke angriper Dagfinn Høybråten når kristne fundamentalister angriper abortklinikker i USA. Oslo SV skal aldri henfalle til gruppetenkning og båssetting

La meg så snakke litt om frihet

For meg SV et frihetsparti. Vårt slagord – Ulike mennesker, like muligheter – er et slagord for frihet. "Like muligheter" handler om frihet fra pappas lommebok, og frihet for alle til å gjøre sine egne valg i livet. "Ulike mennesker" handler om at vi alle er forskjellige, og skal ha rett til å være det. Selv skal vi velge hva vi vil tro på, hva vi skal studere, hva vi vil skrive i avisen og hvem vi skal gifte oss med

Vi må også få en slutt på at FrP skal være en slags talsmann for hva som er felleskapsverdiene i det norske samfunnet. Siv Jensen pleier ofte å si at innvandrere som kommer til Norge må lære seg at dette er et land med likestilling. Det hun glemmer å si er at det partiet som skal lære dem opp i likestilling vil fjerne likestillings- og diskrimineringsombudet, er mot at homofile skal få adoptere og gifte seg og har skrevet i stortingsdokumenter at "likestillingsarbeid i offentlig regi bør avvikles." Den eneste gangen ordet likestilling er nevnt for alvor i FrPs program er punktet om at likebehandling mellom private og offentlige barnehager! Da tror jeg faktisk det er en

langt bedre løsning at SV går i front i likestillingskampen siden vi faktisk vet hva dette handler om. Minoritetskvinner skal vite at SV er de beste allierte hvis de opplever undertrykking og vil kritisere menn i eget miljø.

SV må alltid være en tydelig forsvare av liberale verdier som ytringsfrihet og demokrati. Derfor er det viktig at vi slår fast i uttalelsen at vi skal fortsette å støtte frigjøringskampene i alle miljøer der undertrykking skjules under et dekke av religion, tradisjon eller kultur.

3 dager før jeg ble født ble Per Østvold lovlig – før det kunne han blitt fengslet hvis han hadde sex med kjæresten sin. I fjor fikk han lov til å gifte seg. Kampen for homofiles rettigheter fortsetter i den norske kirke og det var Kristin Halvorsen som i sin tid fremmet forslaget om partnerskapsloven. Poenget mitt er at frigjøring kommer ikke av seg selv. Det krever tid og innsats.

En av de aller viktigste frihetene vi har er friheten til å ytre oss. Alt for ofte tar vi denne friheten for gitt. Men ytringsfrihet er ingen kose-verdi. Det er når ytringsfriheten føles ubehagelig, at den virkelig setter oss på prøve. Den legendariske raddisen Noam Chomsky sa det slik; *"If we do not believe in freedom of speech for those we despise we do not believe in it at all"*. Å forsvare ytringsfriheten betyr også å forsvare retten til ytringer som står fjernt fra oss ideologisk.

Arne Overrein – SV-veteran og Filosof ved Universitetet i Tromsø skrev i Klassekampen nylig:

"... det ubehagelige forhold er at dersom karikaturer eller andre former for satire aldri ble benyttet i forhold til religiøse autoritetspersoner som Muhammed, Jesus og så videre, ville dette bety en stilltiende faktisk innsnevring av ytringsfriheten."

Han fortsetter "Man har debattert hva som er kloke ytringer. Et vesentlig poeng med ytringsfriheten er imidlertid at det ikke kan gjøres noe skille mellom kloke og ikke-kloke ytringer. Dersom et slikt skille skulle være forpliktende for alle, ville det forutsette en ideologisk autoritet som satte standard for "kloke ytringer." Slike standarder for ytringer og handlinger fantes i tidlige tiders ensrettede religiøse fellesskap . Sosialister bør heller ikke glemme at de også fantes under stalinismen i Sovjetunionen."

Torkil Hvidsten, en SV-er som sitter i Bispedømmerådet i Oslo, sier det sånn: "Vi må stille oss sånn, at når vi ser oss tilbake om ti år – så har vi vært på lag med de liberale muslimene. Akkurat som SV alltid har vært på lag med de liberale kristne."

Så må jeg si to ord om dissensen i forhold til religiøse hodeplagg i politiet og domstolene. Jeg vet at folk er uenige der og argumentene for og imot kjenner dere godt og jeg er veldig glad for at tør å avklare vårt standpunkt i den saken. Min holdning finnes i følgende anekdote: "Jeg var i begravelsen til SVeren Avtar Singh og jeg tror jeg var den eneste ikke-Sikh som var med på begravelsessemonien. I tempelet som ligger på Furuset var det ett offentlig norsk dokument. Det var tillegget til Forsvarets uniformsreglement fra 1988 som tillot bruk av Turban i Forsvaret. Det var det virkelige symbolet for at Sikhene var akseptert som en del av det norske fellesskapet – at de var en del av det store vi."

Avslutning

Jeg har fått vært lederen deres i to år. De to årene har vært en ære og en glede. Takket være dere er vi blitt et større parti, et mer samlet parti og et parti der de er rom for å være uenige, et parti der vi møtes, diskuterer saker som er viktige for folk så busten fyker og på en kameratslig måte, finner kompromisser eller stemmer hverandre ned. Grunnen til at SV kan ta ledelsen i inkluderingsdebatten er nettopp at vi er det partiet som har takhøyde at vi utålmodige for forandring og at vi er klare på de verdiene som ligger til grunn for vår politikk.

Jeg håper at vi selv klarer å ha en inkluderingsdebatt som er preget av den toleransen og rausheten som vi legger til grunn for vår egen politikk.

Men etter debatten står vi sammen, vi er på lag – for det er høyresiden som er fienden og de er de vi skal ta i 2011. De neste 18 månedene vil handle om en ting. Det handler om å kaste et byråd som ikke kan bygge hoppbakker og i alle fall ikke bygge fellesskap. Et byråd som roter med ulovlige tomter i Spania istedenfor å bygge kommunale boliger i Oslo. Et byråd som sier høyt at det ikke er noe mål å bekjempe forskjellene i en av Europas mest klassesdelte byer.

Til SF som skal snakke etterpå vil jeg si. Norge var under Danmark i 400 år og hadde det ganske kjipt. I Oslo har vi hatt høyrestyre i 13 år og det er enda verre!

Til slutt: Jeg spurte noen venner om hva som er det vakreste med et flerkulturelt samfunn. En sa at verden kommer nærmere og at det gjør oss klokere. Selv forelsket jeg meg i en halv singalesisk jente som dessverre heller ville ha en tøff squashspiller i stedet for meg, ellers ville jeg vel hatt en haug med barn nå. En annen sa at det vakreste, det er når du treffer noen du er overbevist om at du ikke har noe felles med, men så kommer dere i snakk og bonder og finner hverandre på tvers av alle forskjeller. Det er mestrings.

Det Oslo trenger nå er en politikk mot en klassesdelt og segregert by. De Oslo trenger er SVs politikk for frihet, likhet og brorskap.